

НАША ЦЕРКВА

*Видання благословив Архієпископ і Митрополит Києва - Матері міст Руських,
Галицький, Патріарх всієї Руси-України, Свято-Успенських Києво-Печерської та
Почаївської Лавр Священноархімандрит ФІЛАРЕТ*

Релігійний додаток часопису "БОРИСТЕН"

---№03(211)---

*Доки маємо час життя у світі
цьому – повинні присвятити
його примноженню діл любові, –
Митрополит Епіфаній*

Проповідь Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія в неділю про Страшний суд

Дорогі брати і сестри! Слава Ісусу Христу!

За тиждень до початку Великого посту Церква подає нам для міркування і духовної настанови читання з Євангелія про Страшний Суд. На відміну від двох попередніх неділь, коли ми чули притчі Спасителя, що пояснювали нам, яким повинне бути покаяння, сьогодні почуте нами є не притчею, але пророцтвом, є сповіщенням від Самого Сина Божого про події, які мають статися у майбутньому.

У багатьох православних храмах, в тому числі й у нашому Михайлівському Золотоверхому соборі, на західній стіні, біля головних вхідних дверей, можна побачити ікону Другого пришествя Господа нашого Ісуса Христа і Страшного Суду. Таке розміщення цього образу в храмі не є випадковим. Адже коли ми входимо до храму, то перше, на чому зупиняться наш погляд – це вівтар та іконостас із зображеннями Спасителя, Божої Матері, святих. Ці ікони є для нас спонуканням та нагадуванням про те, до чого ми маємо прагнути в своєму житті та кого маємо наслідувати, з кого брати приклад. Протягом богослужіння ми перебуваємо видимо серед образів святих, чий ікони є навколо нас, і тим самим отримуємо наочне нагадування, що і ми покликані до

святості, складаючи з угодниками Божими єдине Тіло Церкви, Глава якого – Сам Господь Ісус Христос. Але коли ми виходимо з храму після богослужіння або після відвідання його протягом дня для приватної молитви – біля дверей, за якими вже починається простір світу, ми бачимо образ Другого пришествя Христового і Страшного Суду. У такий спосіб ми отримуємо нагадування не лише про те, що світ, до якого виходимо, має своє завершення, свій кінець, про що сповіщено нам Сином Божим і у що ми віруємо, але також і нагадування про нашу особисту відповідальність.

Те, що Син Людський вдруге прийде зі славою судити всіх, як живих, так і воскреслих померлих – є беззаперечна істина. Це – не алегорія, а дійсність, така сама реальна, як і Христове народження, і Його хресна смерть, і Його воскресіння.

Тут можуть поставити питання – а чи дійсно це так? Бо відомо, що вже перші християни очікували скорого Другого пришествя Христового, яким завершується історія світу цього і почнеться історія нового неба і нової землі, про що сповіщає апостол Іоанн Богослов у книзі Одкровення (Одкр. 21:1-5). Але проминули не роки, не століття, а вже два тисячоліття – і не сталося ще цього. У кожному поколінні людей поширювалися міркування про близький кінець світу – але щоразу вони не справджувалися. І ми з вами пам'ятаємо, як менш ніж десятиліття тому весь світ вчергове охопило таке очікування – але світ досі існує. То можливо і не буде ніякого кінця світу, можливо

все це – марні міркування та очікування?

Читання з Євангелія, яке ми почули, є нам свідченням, що завершення світу цього, загальне воскресіння померлих, Друге славне пришестя Христове для звершення остаточного Суду, наслідування праведними життя вічного, а грішниками вічних страждань – все це неодмінно станеться. Як сталося виконання пророцтв про прихід у світ Месії, про Його смерть і воскресіння, хоча між часом їх проголошення і часом здійснення минули століття і навіть тисячоліття. І як поява неправдивих, ложних «месій» не зупинила і не відмінила явлення істинного Спасителя – так і марні призначення дат кінця світу, які були дотепер і які ще будуть, не можуть заперечити чи відмінити істину, сповіщену Самим Богом і про яку сьогодні нагадує нам Церква через читання з Євангелія.

Але окрім цього узагальненого знання про кінець світу і Страшний Суд, які стосуються загалом усіх, читання, яке чуємо, і образ, який можемо побачити при виході з храму, нагадують нам і про децю цілком особисте. Справді – ми не знаємо, через рік або через сотні років станеться Друге пришестя Христове, і тому загальний кінець світу може здаватися надто далеким і багатьом навіть не дуже реальним. Але для окремо кожного з нас кінець світу цього настане у часі, який ми здатні осягнути думкою, і який щодня наближається, бо день цей – це день нашого власного упокоєння.

Безперечно, що коли ми помремо – це не припинить існування світу. Але

особисто для кожного з нас зі смертю світ цей завершиться. Відійдуть в минуле всі його турботи, скорботи і розваги, бо ми увійдемо у вічність в очікуванні загального воскресіння померлих і остаточного Суду. Для нас світ цей залишиться по іншій бік гробу і могили, і у життя вічне нічого з матеріальних речей не візьмемо – окрім одного: нашої відповідальності перед Богом, наших добрих або злих вчинків та слів.

Саме тому напередодні неділі, коли ми чуємо читання про Страшний Суд, у суботній день звершується загальне поминання померлих. У молитві та милостині за них ми не лише виконуємо свій обов'язок любові щодо спочилих, але також нагадуємо самим собі про невпинне наближення нашого особистого дня кінця світу, дня, коли земна історія для нас завершиться переходом у вічність.

І щоби ми, доки маємо час і сили, могли гідно приготуватися до цієї вічності, щоби ми наслідували життя, а не смерть, блаженство, а не страждання, благословення, а не осудження, Господь завчасно сповіщає нам, що слід робити, а чого – уникати. З сьогоднішнього євангельського читання ми чуємо це сповіщення, узагальнений зміст якого нагадує нам про дві головні заповіді – про любов до Бога і любов до ближніх. Хто не любить Бога, той не здатен правдиво і жертвовно полюбити і ближніх, а хто не любить ближніх своїх – не пізнав істинної любові до Бога. Бо так говорить апостол Іоан Богослов, апостол Любові: «Хто каже: «Я люблю Бога», а брата свого ненавидить, той говорить неправду

бо той, хто не любить брата свого, якого бачить, як може любити Бога, Якого не бачить? І ми маємо від Нього таку заповідь, щоб той, хто любить Бога, любив і брата свого» (1 Ін. 4:20-21). Саме тому всі справи милосердя до ближнього – голодного нагодувати, спраглого напоїти, подорожнього прийняти, нагого одягнути, хворого і ув'язненого відвідати – Син Божий відносить до Себе Самого: «Істинно кажу вам: зробивши це одному з цих братів Моїх менших, Мені зробили» (Мф. 25:40).

Отже, доки маємо час життя у світі цьому – повинні присвятити його примноженню діл любові. Адже як сказав Сам Господь: «Хто напоїть одного з малих цих чашею холодної води, тільки в ім'я ученика, істинно кажу вам, не втратить нагороди своєї» (Мф. 10:42).

Якщо одна чаша води для спраглого, подана заради любові й милосердя, має в очах Божих таку цінність, що не залишиться без винагороди – то хіба не слід нам дбати, щоби примноженням плодів добрих діл послужити Сину Божому і потрудитися для вічності? Хіба не раділа би людина, і надзвичайно раділа, якби у відповідь на поданий хліб голодному чи одяг нагому отримала б негайно стільки ж золота, срібла чи дорогоцінностей, скільки б важило щойно пожертвуване? Кожен скаже, що раділа би. А Господь не золотом, сріблом чи цінним камінням віддячує нам за добрі справи, але чимось значно більшим – вічним блаженним життям, віддаючи нам Царство Небесне, кажучи: «Прийдіть, благословенні

Отця Мого, успадкуйте Царство, уготоване вам від створення світу» (Мф. 25:34).

Тож, дорогі брати і сестри, наближаючись і готуючись до Великого посту, часу покаяння, стриманості та посиленої молитви, не забуваймо і про ще одну важливу його складову – про справи милосердя. Бо не достатньо нам лише самим обмежитися у наших потребах, задовольняючись простим та найбільш необхідним – слід нам також подбати і про потреби наших ближніх, як про це нагадує нам Господь.

Тож пам'ятаймо настанову апостола Павла: «Що посіє людина, те й пожне. [...] Роблячи добро, не будемо сумувати, бо у свій час пожнемо, якщо не ослабнемо. Отже, доки є час, будемо робити добро всім, а найбільше ж своїм за вірою» (Гал. 6:7,9-10). Щоби коли прийде час Суду, Господь поставив і нас праворуч з праведниками, а не ліворуч з немилосердними.

Амінь.

“Адреси доброти”

*** Шановні доброчинці! ***

Ми хочемо вкотре висловити сердечне «Дякую» за щирість та жертовність Ваших сердець. Нам надзвичайно зворушливо і відповідально що Ви не лише залишаєтеся відданими симпатиками журналу «Бористен», а й всіляко підтримуєте доброчинні проекти редакції.

Так добродійки **Ніна Сакун (Hartford, CT.)** і **Тереня Тонкович (Mississauga, ONT.)** жертовно сягнули кишені на пресовий фонд наших видань. Ще раз хочемо зазначити що завдяки Вам Добра у світі стає більше. Ми правдиво зворушені Вашою відданістю Україні. Нехай Вам гарно святкується та працюється!

Влас. інформ.

--- Митрополит Епіфаній зустрівся з Куртом Волкером ---

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 12 березня 2021 року зустрівся зі старшим науковим співробітником Центру аналізу європейської політики (СЕРА), колишнім Спеціальним представником США з переговорів щодо України Куртом Волкером.

У зустрічі також взяв участь заступник голови Управління зовнішніх церковних зв'язків архієпископ Чернігівський і Ніжинський Євстратій. Предстоятель помісної Української Православної Церкви обговорив з високоповажним гостем актуальну ситуацію в Україні та світі. Мова йшла зокрема про міжконфесійні й державно-церковні відносини в нашій країні та про необхідність міжнародної уваги до систематичного порушення релігійної свободи на окупованих Росією територіях – в Криму і на Донбасі.

Також Блаженніший владика розповів Курту Волкеру про становлення Православної Церкви України та процес її визнання з боку інших помісних Церков.

Окрім того, сторони торкнулися й низки інших тем. Користуючись нагодою Предстоятель ПЦУ висловив вдячність за послідовну підтримку урядом і народом США незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України, а також за підтримку релігійної свободи у світі.

Заява з нагоди 75-ліття від часу проведення так званого Львівського собору 1946 року

Нині виповнюється 75 років від часу проведення так званого Львівського собору, на якому було проголошено «ліквідацію Української Греко-Католицької Церкви» в межах СРСР. Також тоді було заявлено про «возз'єднання УГКЦ з Російською Православною Церквою» – тією, до якої українські греко-католики раніше ніколи не належали.

І православна, і католицька традиції передбачають участь у соборах єпископату, а також кліриків і мирян, вільне вирішення на них питань. На березень 1946 р. єпископи УГКЦ, які після Другої світової війни опинились на підконтрольній СРСР території, були ув'язнені, духовенство і громади були піддані державному терору. Численні документи засвідчують, що всі ключові питання були вирішені керівними особами державної та компартійної влади СРСР до проведення так званого собору, і сам він був лише способом оголошення цих рішень.

Беручи до уваги все це ми

засвідчуємо ту саму позицію, яка вже була оприлюднена з нагоди 70-ліття так званого Львівського собору через «Заяву з нагоди 70-ліття так званого Львівського собору», «Заяву групи відомих православних християн світу «Настав час щоби православні християни визнали жахливу правду про 10 березня 1946 р.»: у Православній Церкві України вважають цей захід не проявом соборної церковної волі, а плодом пригнічення свободи віросповідання. Адже цілком зрозуміло, що зібрання лише окремої частини церковних діячів, заохочене і проведене світською владою з метою силою примусити всю Церкву до бажаних владі рішень, не може вважатися справжнім Собором.

Ця позиція послідовно відповідає тій оцінці, яку так званому собору дав ще Другий Собор Єпископів УАПЦ на еміграції, що відбувся 14-17 березня 1946 р. в Еслінгені (біля Штутгарту, Німеччина). «Собор Єпископів УАПЦеркви, на внесок єпископа Мстислава (Скрипника), в своїй постанові засудив цю нехристиянську акцію насильницького навертання на православ'є, "скеровану на досягнення політичних цілей, що мають на меті винародовлення українців", та "висловив українцям греко-католикам своє братерське, щире й сердечне співчуття"»

(Проф. Іван Власовський, «Нарис історії Української Православної Церкви, том 4, розділ 5).

Підступно використавши ідеї єднання з Православ'ям, які у першій половині ХХ століття об'єктивно мали місце серед частини духовенства і мирян українських греко-католиків, сталінський режим у 1946 році з політичною метою організував псевдо-собор. Ця подія була використана як формальна підстава для злочинної заборони існування УГКЦ в межах Радянського Союзу, подальших репресій проти єпископату, духовенства і вірних цієї Церкви.

Православна Церква в Україні у радянський час також не раз зазнавала на собі подібні методи владного тиску. Наприкінці 1920-х - на початку 1930-х років внаслідок більшовицьких терору і репресій Українська Автокефальна Православна Церква (формації 1921 року) була майже повністю знищена. Через небезпеку від радянської влади більшість ієрархів та значна частина духовенства УАПЦ (формації 1942 року) були змушені емігрувати на Захід. Решта ж або були репресовані, або примушені увійти під владу Московського Патріархату. Гонінням та тискові влади піддавався і Український Екзархат РПЦ - так само, як і решта релігійних організацій, дозволених для легального існування в СРСР: Римсько-Католицька Церква, Грузинська Православна Церква, Вірменська Апостольська Церква, Об'єднання

євангельських християн-баптистів, Лютеранська Церква, юдейські й мусульманські об'єднання та інші.

Тому в Православній Церкві України не лише поділяють скорботу українських греко-католиків через ті страждання і втрати, які їм довелося пережити внаслідок радянських репресій. Маючи власний історичний досвід перенесення гонінь від вороже налаштованої політичної влади, в тому числі із залученням до цих гонінь певних церковних діячів, ми добре розуміємо біль наших братів.

Ми переконані, що трагічні події, які спіткали Українські Церкви як у ХХ столітті, так і в попередні часи, гіркі сторінки взаємовідносин між православними і греко-католиками, мають однією з головних причин відсутність власної, незалежної Української держави.

Користуючись цим, віддалені столиці і престоли за рахунок українського народу і Української Церкви вирішували свої справи, боролися за розширення свого впливу. Внаслідок цього і в самому українському народі створювалися та підігрівалися конфлікти, розпалювалося братовбивче протистояння.

Бачимо, що такі спроби робляться і в наш час. Тому нам усім, українським православним і греко-католикам, варто виявляти мудрість і стриманість, робити висновки з подій минулого, не піддаватися на провокації та намагання розпалювати між нами ворожнечу.

Наше найперше спільне завдання саме зараз – разом допомогти українському народу захистити державну незалежність, відновити справедливий мир, сприяти суспільному порозумінню. У майбутньому перед нами також постає й інше, складне завдання – привести до плідного результату діалог порозуміння. З обох сторін мають бути дані належні моральні оцінки суперечливим сторінкам відносин між двома Церквами – від подій кінця XVI століття і аж до подій кінця XX століття.

На жаль, ці понад чотири століття історії наповнені гіркими подіями, вчинками, за які православні та греко-католики мають просити одне у одного прощення. Засуджуючи спробу насильницької ліквідації радянською владою УГКЦ, водночас маємо підкреслити той беззаперечний факт, що Православ'я в Галичині з'явилося не внаслідок подій 1946 р., а має своє коріння, початки та веде свою історію від часів Київської княжої

держави. Тому не повинна мати виправдання логіка і сумна практика так званої ревіндикації, коли насиллям минулого виправдовується нове насилля, однією несправедливістю – інша несправедливість.

Ми не можемо і не повинні забувати важких сторінок свого спільного минулого, але ми не маємо права йти вперед з головою, оберненою лише назад. Тому сподіваємося, що формула примирення «Прощаємо і просимо про прощення!», яка у час після завершення Другої світової війни дала добрі плоди у відносинах між низкою європейських народів, буде корисною і для нас. Нехай у цій добрій справі допоможе нам всім Господь!

Підготовлено Синодальною Комісією
з міжхристиянських відносин
Православної Церкви України

Публікується з благословення
Блаженнішого Митрополита
Київського і всієї України Епіфанія

<https://www.pomisna.info/>

Піст – це час стриманості для душі і тіла, щоби навчитися справжньої свободи, – Митрополит Епіфаній

*Проповідь Блаженнішого
Митрополита Київського і
всієї України Епіфанія в неділю
сиропусну*

Дорогі брати і сестри! Слава Ісусу Христу!

Сьогодні, у переддень початку Великого посту, Церква звершує спогад про вигнання Адама з Раю. Минулого недільного дня через роздуми над євангельським читанням про Страшний Суд ми з вами міркували про завершення історії світу цього, а нині, згадуючи про гріхопадіння наших прабатьків, ми звертаємося до її початків.

Адже гріх, боротьбі з яким присвячуємо ми наше християнське життя і особливо дні Великого посту – це хвороба нашої природи. Бо що таке хвороба? – Це розлад, коли щось в нашому тілі або діє не так, як належить, або перестає діяти. Так і гріх є розладом, але вже всієї нашої природи, тіла й душі разом, і цей розлад походить від втрати належного єднання нас із Богом, Який є джерелом нашого буття. Тож як для боротьби з хворобою тілесною важливо знати її природу, її причини, поставити правильний діагноз – так і для боротьби з гріхом важливо знати його джерело, його причину, щоби краще розуміти, якого

лікування ми потребуємо. Спогад про гріхопадіння прабатьків наших та їхнє вигнання з Раю якраз і вказує нам на першопричину і джерело гріха – на непослух людини. Господь сотворив людину на Свій образ та наділив її здатністю уподібнитися Йому, Богові. Однією з ознак цього божественного образу в людині є свобода волі. Усе в світі підлягає необхідності, і лише людина, як носій образу Божого, стоїть вище за необхідність, маючи свободу волі. Сонце світить, води течуть, ростуть дерева чи віє вітер не тому, що вони мають таке бажання, але з необхідності, підкоряючись закону свого буття. Але людина завдяки свободі волі, завдяки тому, що може вільно визначатися, завдяки здатності сприймати або заперечувати, сказати «так» або «ні» – завдяки цьому всі ми і кожен з нас особисто можемо піднятися над необхідністю.

Безперечно, що наша свобода не є і не може бути абсолютною, бо ми є творіння і самим цим фактом вже є обмежені. Ми залежимо від часу, від простору, залежимо від зовнішнього світу, і найголовніше – залежимо від Бога, як нашого Творця і Промислителя, джерела нашого буття. Лише Бог, як абсолютне буття, як Той, Хто має причину Свого життя Сам в Собі, є абсолютно свободний. Наша ж свобода, як і наше життя, є дар Божий.

Мета цього дару – дати нам можливість уподібнитися Богові, досягати більшої довершеності, у спілкуванні з Творцем, у єднанні з Ним пізнавати благо. І щоби ми, як творіння, були здатні до цього, Бог сотворив нас свободними – бо Він, наш Творець, є свободним.

Отже, наша свобода – це відображення Божої абсолютної свободи, як наш розум – це відображення Божественного вседосконалого розуму, наші почуття – є відображенням Божого всевідання, а наша здатність до любові – це відображення Божественної всеохоплюючої жертвовної любові.

Однак на жаль людина на початку свого буття уподібнилася молодшому сину з притчі, яку ми чули з читання євангельського два тижні тому. Взявши дари Божі, перші люди спокусилися думкою, яку нашептав їм диявол – «станьте свободними від Бога!»

Бо що означав вчинок, який іменуємо гріхопадінням? Адже багато хто не може зрозуміти, чому за нібито порівняно незначну провину, за споживання плоду із дерева, Бог

вигнав людей з Раю.

Насправді споживання забороненого плоду – целишезовнішня сторона, це лише довершення гріха, сутність якого – у відреченні від Бога, у спрямуванні отриманого від Нього дару свободи на те, щоби противитися Творцю. Насправді Адам і Єва не просто спожили плід, про який Бог сказав «Не їжте його, бо помрете!» – вони послухали диявола і спокусилися бажанням стати богами без Бога і проти Його волі. Як блудний син, взявши те, що належало його батькові, змарнував це у злі, так і першостворена людина, скориставшись свободою, спрямувала її на зло. І вчинивши це, вона втратила належний зв'язок із Богом, як джерелом свого буття, вона допустила у свою природу розлад, тління, хворобу, страждання, смерть. Тому, як уражені гріхом і злом ангели не змогли залишатися на небі та були скинені з нього, так і уражена злом людина не могла більше залишатися у Раю – місці святості та особливої божественної присутності, і була вигнана з нього.

Однак Бог не полишив своє творіння на загибель, не віддав нас у вічне рабство гріху і смерті, але сповістив надію на відновлення та спасіння. Адаму, який плакав перед закритими вратами Раю, Господь прорік прихід Спасителя – Того, Хто відновить його для вічного життя і через Кого врата Раю знову відкриються для люблячих Бога. Отже, згадуючи сьогодні про гріхопадіння Адама і про його вигнання з Раю, ми нагадуємо собі, що причина нашого сумного становища,

наших страждань, нашої тлінності та залежності від смерті – у нестриманості, у невмінні вірно скористатися даром свободи, щоби спрямовувати цей дар лише до блага, ставши вільними від зла. А якщо причина нашого занепаду – в нестриманості, то шлях до відновлення з очевидністю полягає в протилежному, тобто в добровільному стриманні, в усвідомленому обмеженні себе лише тим, що є добрим і необхідним.

Кожен з нас знає, що для досягнення досконалості у будь-якій справі нам потрібне навчання і накопичення досвіду. Коли навчаємося іноземної мови – то багато разів повторюємо слова, вчимося читанню і письму, правильній вимові, вірному використанню висловів. Коли хочемо мати добре фізичне здоров'я, зберігати та примножувати тілесні сили, то вживаємо відповідні вправи, навантажуюємо своє тіло, дбаємо про здоровий спосіб життя. Коли опановуємо свою професію, свою справу, то починаємо з простого, з основ, і далі повторюючи і закріплюючи знання і досвід, поступово набуваємо досконалості.

Піст – це теж навчання, це корисні для душі й тіла вправи, це накопичення досвіду, це є лікування для досягнення здоров'я. Бо піст – це час добровільної стриманості, аскези, коли ми вчимося задовольнятися лише помірним та найбільш необхідним, коли ми вчимося панувати над власною волею і почуттями, стримувати власні бажання, коли ми через покаяння досягаємовилікування від гріха.

Багато хто зараз, навіть серед християн і священнослужителів, ставиться до посту скептично, кажучи: «А хіба Богу є діло до того, що я їм? Хіба Він заглядає до моєї тарілки? Треба бути добрим – оце головне, а не те, їсти м'ясо чи ні». У відповідь на такі сумніви можемо самі запитати: «Якщо гріх походить від нестриманості, від невміння вірно застосувати Божий дар свободи волі, то як ти можеш навчитися завжди відмовляти спокусі, як ти зможеш досягти безстрастності, як подолаєш самий потяг до гріха – якщо ти не можеш на порівняно короткий час відмовитися від певного роду їжі?» Бог «не заглядає до нашої тарілки» – бо Він подбав про нас, давши нам різноманітну їжу на проживу і підкріплення сил, давши розум та сили, щоби її здобувати і готувати. І все це ми маємо лише завдяки Йому, хоча мало про це замислюємося і за всі ці дари часто забуваємо навіть подякувати. Але Бог хоче, щоби ми підвели свої очі від наших тарілок – до Неба, звільнившись від зосередженості на тимчасовому – більше дбали про вічне. Безперечно, що духовна складова посту, а саме – зосередження на покаянні, примноження часу молитви домашньої та спільної, справи милосердя – є надзвичайно важливою. Але не менш важливою є і тілесна частина посту. Адже ми, як люди, складаємося з тіла та душі, які тісно пов'язані. Те, що стається з душею – має свої наслідки і для тіла, а те, що стосується тіла, впливає і на душу. Тому час посту – це час стриманості і для душі, і для тіла, щоби через них ми навчилися справжньої свободи,

коли миволодіємо нашими бажаннями, а не вони – нами, коли ми їмо, щоби жити, а не живемо, щоби їсти.

Через нестриманість у споживанні їжі перші люди зазнали падіння, бо хоча і мали вдосталь всього для тіла і для душі, але спокусилися мати більше, щоби стати «богами без Бога», і через це втратили Рай. Тому ми через стриманість тілесну, через тимчасове обмеження у їжі – повертаємо собі владу над власними бажаннями, вчимося утримуватися у своїх потягах, задовольнятися малим і необхідним, і через це – отримуємо можливість звільнитися від панування гріха та увійти у відкриті Спасителем двері Раю.

Дорогі брати і сестри!

Ми вже відзначили, що піст має не лише тілесну, але й духовну складову. І частиною цієї складової, необхідною передумовою успішного і плідного постування є прощення нами провин наших ближніх. Адже піст – це час покаяння, тобто час посиленних прохань до Бога про прощення Ним наших гріхів. Але як ми можемо сподіватися на таке прощення, якщо самі не будемо прощати? Спаситель на прикладі притчі про немилосердного позичальника, який сам ублажав господаря простити йому величезний борг, а малий борг ближнього свого не хотів простити, віддавши свого боржника на осудження – показав нам, що коли ми хочемо отримати прощення від Бога наших незліченних провин, то маємо прощати нашим ближнім. Важливість такого прощення Спаситель підкреслив і тим, що у молитві, яку Він дав нам за зразок, є слова, які щоразу нагадують – Бог прощає нам провини наші так, як ми прощаємо винуватцям нашим.

Тож починаючи подвиг Великого посту маємо самі попросити прощення у тих, перед ким завинили, і від серця простити тим, хто завинив перед нами. І звісно, робити це не лише раз на рік, у неділю перед початком посту, але зробити це, як і духовну та тілесну стриманість, яким навчаємося протягом посту, постійним життєвим правилом.

Вітаю вас, дорогі брати і сестри, з початком Великого посту, часом спасительної стриманості, і бажаю всім нам досягнути від нього добрих плодів!

Амінь.

Лише віра очікуване робить реальним, а майбутнє дозволяє переживати як сьогодні, – Митрополит Епіфаній

Проповідь Блаженнішого Митрополита
Київського і всієї України Епіфанія
в неділю Торжества Православ'я

Дорогі брати і сестри!
Слава Ісусу Христу!

Сьогодні, у першу неділю Великого посту, ми звершуємо святкування Торжества Православ'я. Історія цього свята пов'язана з утвердженням догмату Сьомого Вселенського собору про іконошанування, але його зміст є ширший, вказуючи нам на істинну, правдиву, православну віру, як шлях досягнення спасіння.

Що таке віра? Апостол Павло на початку 11-ої глави Послання до Євреїв, частину якої ми сьогодні також чуємо на читанні під час літургії, дає таку відповідь: «Віра ж є здійснення очікуваного і впевненість у невидимому» (Євр. 11:1). На багатьох прикладах, окремі з яких ми чули, апостол показує дію віри. Через події з життя старозавітних праведників він засвідчує, як очікування справджувалося, а невидиме ставало реальністю.

Пізнання видимого світу ми отримуємо через розум і через почуття. Наш розум накопичує досвід, а почуття дають нам свідчення про зовнішній світ та про нас самих. Але чи можемо сказати, що розуму і почуттів достатньо для повноти пізнання? Безперечно, що недостатньо, адже в силу наших природних обмежень є багато того, що недосяжне для розуміння та почуттів. І найперше, чого не можуть нам відкрити ані розум, ані почуття, – є майбутнє. З досвіду та відомих нам закономірностей ми можемо сподіватися на настання якихось подій, їх очікувати та передбачати, але тільки віра очікуване – робить реальним, а майбутнє дозволяє переживати як сьогодні. Віра дозволяє нам перевершити простір та час

тому, що вона єднає нас із Богом, Котрий не обмежується ні часом, ні простором.

Саме тому апостол Павло засвідчує: «Без віри догодити Богові неможливо, бо треба, щоб той, хто приходить до Бога, вірував, що Він є, і тим, хто шукає Його, дає винагороду» (Євр. 11:6). Багато хто і в давній час, і особливо тепер стверджує, що раз він Бога не бачить, не чує, не може поставити над Ним експеримент – то Його нібито і «не існує». Надаючи абсолютного значення розуму та почуттям, такі люди відкидають віру, як спосіб пізнання. Однак навіть вони змушені будуть погодитися з тим, що не все у нашому світі піддається пізнанню безпосередньо почуттями і розум наш не все здатен осмислити і вмістити.

Людство від часу гріхопадіння потерпає від хвороб, однак лише у порівняно недавній час завдяки винайденню приладів для спостереження за мікроскопічними організмами вдалося зрозуміти, що інфекційні хвороби мають своїх збудників, виявити та дослідити їх. Так само небо і світила на ньому супроводжують людство протягом всієї історії, однак лише завдяки спеціальним дослідницьким приладам стало можливим виявити, що, наприклад, зірки – це не маленькі світлі плями над нами, а величезні світила, які знаходяться від нас на далекій відстані.

Отже, навіть те, з чим безпосередньо стикається людство на власному досвіді тисячами років, залишалося у повноті не пізнаним без додаткових засобів. То коли для пізнання найдрібніших, як мікроскопічні організми, чи найбільших, як зірки, речей людині окрім розуму і почуттів потрібні ще додаткові допоміжні засоби, то хіба можна правдиво ствердити, що пізнання Бога не потребує таких засобів? Бог, як Творець світу та людини, всього видимого і невидимого, за визначенням перевершує

наші пізнавальні здібності. Він, за словами апостола Павла з Першого послання до Тимофія, «Цар царюючих і Господь пануючих, єдиний, Який має безсмертя і живе у неприступному світлі, Якого ніхто з людей не бачив і бачити не може» (1 Тим. 6:15-16). Тому щоби Його бачити і пізнавати, з очевидністю потрібний засіб і спосіб, який допомагає нашим почуттям і нашому розуму побачити Невидимого, наблизитися до Неосяжного. Цим засобом і є віра.

Вона невидиме робить видимим, очікуване у майбутньому – таким самим реальним, як і теперішнє та вже здійснене. Бог живе поза вимірами часу і простору, у Нього, як свідчить у Другому Соборному посланні апостол Петро, «один день, як тисяча років, і тисяча років, як один день» (2 Пет. 3:8), тому лише з допомогою віри ми можемо наблизитися до пізнання реалій Божественного буття.

І саме в силу того, що через віру ми пізнаємо Бога, що через віру ми наближаємося до Нього, вона, окрім засобу розуміння і усвідомлення істинності Божого буття, є також і засобом нашого спасіння, засобом нашої переміни до кращого, нашого звільнення від влади гріха, нашого цілення від хвороб душевних і тілесних, нашого звільнення від рабства гріху і смерті. Про силу віри, про її благі плоди безліч разів сказано у Священному Писанні, тому не будемо зупинятися на цьому більш докладно. Натомість звернемо увагу на інше, а саме – що для досягнення добрих плодів віра має бути не будь-яка, а істинна. Бо не всяка віра веде до спасіння, не всяка віра справді відкриває нам шлях до Бога.

Святий апостол Яків у своєму Соборному посланні нагадує: «Ти віруєш, що Бог єдиний: добре робиш; та й біси вірують і тремтять» (Як. 2:19). Отже, сама лише віра в буття Боже, і навіть в те, що Бог – Єдиний, ще не приводить до спасіння, бо таку віру мають навіть біси. І як розум та почуття, хоча і є властивими в цілому людській природі, у кожної людини виявляються особистісно, індивідуально, – так і віра, хоча і є узагальненим способом пізнання Бога і шляхом до спасіння, однак не є однаковою у кожної людини.

Попри відомий античний вислів, що «Всі

дороги ведуть до Риму», ми добре знаємо, що насправді дороги ведуть не в одне й те саме місце. Так і віра може бути не лише спасительною та істинною, але і помилковою, і неправдивою, і марною. Лжевчителі, еретики і навіть безбожники теж мали віру, зокрема віру в істинність своїх суєтних мудрувань – але віра їхня вела не до Істини, а від неї.

Тому для досягнення спасіння потрібно мати не будь-яку віру, а віру правдиву, істинну. Ту, яку відкрив і якої навчає Сам Бог, яку звіщає Його Церква – Єдина, Свята, Соборна і Апостольська. Прославленню цієї істинної, правдивої віри, як засобу спасительного Богопізнання і осягнення вічного життя, і присвячене нинішнє свято Торжества Православ'я.

Адже ми з вами, дорогі брати і сестри, перебуваючи в духовній та тілесній праці Великого посту, проходячи шляхом його подвигів, постійно отримуємо вказівки і настанови, чого нам треба прагнути, а чого – уникати. Через читання з Божественного Одкровення, через слова богослужіння та через проповідь Церква дає нам корисні настанови про те, якою має бути наша молитва, наше покаєння, різні аспекти нашого життя. Тому цілком природно, що у перший недільний день Великого посту, коли ми вже розпочали шлях оновлення, але більшість його – попереду, Церква нагадує нам про одну з найважливіших істин – про необхідність мати, зберігати, примножувати і виявляти правдиву віру. Адже свідчить апостол Яків: «Віра – коли не має діл, сама по собі мертва. [...] Бо як тіло без духу мертво, так і віра без діл мертва» (Як. 2:17,26). Тому бажаю всім нам найперше мати віру, зберігати істинну віру, а не ухилятися до лжечень і марновірства, примножувати і утверджувати нашу віру через спілкування з Богом. А також повсякчасно дбати, щоби віра наша була живою і діяльною, щоби виявлялася вона у справах, бо лише тоді вона принесе добрі плоди для кожного з нас, і на нас особисто справдяться слова Спасителя: «Віра твоя спасла тебе» (Мк. 5:34 та ін.).

Амінь!

р о т і с н а . і н ф о

=== МОЛИТВИ ЗА ХВОРИХ ===

Владико Вседержителю і Святий Царю, що всіх караєш, але не нищиш, зміцнюєш підупалих і підносиш повалених, печалі життя людського розвіюєш.

Молимося Тобі, Боже наш, раба Твого хворого (ім'я) відвідай милістю Твою, прости йому всякий гріх вільний чи невольний. Так, Господи, Твою цілющу силу з неба зішли, торкнися тіла, погаси гарячку, вгамуй страждання і всяку таємну неміч.

Будь лікарем рабові Твоєму, підними його з постелі недуги і від ложа болю цілим і здоровим, дай йому бути Церкві Твоїй послушним і волі Твоєї виконавцем.

Бо Тобі належить милувати і спасати нас, Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові нині, і повсякчас, і на віки віків.

Амінь

РЕКЛАМА

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію MIST з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

○ ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
 В Україну: 30-40 днів
 В Москву: 30-40 днів
 В Ст. Петербург: 35-45 днів
 Решта регіонів на www.meest.us

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
 В Україну: 3-5 робочих днів
 В Москву: 5-7 робочих днів

○ ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
 ○ ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
 ○ УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
 ○ ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

1-800-288-9949 www.meest.us

MIST MEEST

Marketing and design by imaginstudio.com

Редагує колегія. Адреса бюлетня "НЦ КП"

Адреса редакції

а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна

Телефон: (050) 340 - 28 - 27

e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Представництво за кордоном:

У США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakrige,
Watchung, N.J. 07069, USA;

horysten.com.ua - архів бюлетнів

CatArt Верстка та дизайн

Підписано до друку 17.02.2016

Папір офсетний. Друк цифровий

Видавець ФОП Озеров Г.В.

м.Харків, вул.Університетська, 3, кв.9

Свідоцтво про державну реєстрацію

№ 818604 від 02.03.2000